

GEMEENTE ENSCHEDE

NOTA

BEANTWOORDING

ZIENSWIJZEN

SAMENVATTING EN BEANTWOORDING

ZIENSWIJZEN ONTWERP

OMGEVINGSVISIE

ANONIEM

ENSCHUDE

INHOUDSOPGAVE

NOTA BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN ANONIEM 3

1.ZIENSWIJZEN 4

Nr 1	4
Nr 2	6
Nr 3	7
Nr 4	8
Nr 5	8
Nr 6	12
Nr 7	13
Nr 8	14
Nr 9	14
Nr 10	15
Nr 11	16
Nr 12	16
Nr 13	17
Nr 14	19
Nr 15	20
Nr 16	20
Nr 17	21
Nr 18	22
Nr 19	23
Nr 20	24
Nr 21	26
Nr 22	26

NOTA BEANTWOORDING

ZIENSWIJZEN ANONIEM

De ontwerp omgevingsvisie lag ter inzage van 6 februari 2025 tot en met 19 maart 2025. Gedurende de inzagetermijn zijn 22 zienswijzen ingediend. De zienswijzen vatten we in deze nota samen en beantwoorden we. Naar aanleiding van de zienswijzen zijn geen inhoudelijke wijzigingen aangebracht in de definitieve omgevingsvisie. Wel leidden sommige zienswijzen tot het herformuleren of verduidelijken van een aantal termen en begrippen.

Deze herformulering of verduidelijking heeft betrekking op een aantal zienswijzen omtrent windenergie in combinatie met de term “zoeklocatie”. De omgevingsvisie wijst geen gebieden aan. De genoemde locaties zijn slechts zones die op dit moment technisch geschikt zijn om windturbines te plaatsen. We nemen die zones op ter signalering. De provincie is en blijft bevoegd gezag om te beoordelen of plaatsing van windturbines ter plaatse daadwerkelijk mogelijk is en binnen haar kaders past.

Deze nota is de geanonimiseerde versie.

De persoonlijke gegevens van de indieners zijn bij het bevoegd gezag bekend en worden niet gedeeld met derden.

1. ZIENSWIJZEN

Hieronder staan de samenvattingen van de ingediende zienswijzen en onze reactie daar op.

NR 1

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 uitgangspunten omgevingsvisie en OER</u> Indiener geeft aan positief verrast te zijn door de keuze in uitgangspunten in de omgevingsvisie en OER.	Dat is fijn, dank daarvoor. De commissie MER gaf ons een aantal aanbevelingen mee voor het OER. Die aanbevelingen nemen we ter harte en vindt u terug in een aanvulling op het OER.
<u>Punt 2 ontbrekende keuzes</u> Indiener geeft aan dat er nog onvoldoende richtinggevend keuzes en concrete doelstellingen zijn aangegeven. Daarnaast ontbreekt het aan criteria op grond waarvan keuzes gemaakt worden en komt de prioritering onvoldoende naar voren. Vrijblijvende keuzes hebben effect op andere terreinen waardoor wispelturige besluitvorming zal gaan plaatsvinden.	De keuzes die noodzakelijk zijn om het integrale toekomstbeeld te schetsen, zijn gemaakt. Verdere thematische uitwerking volgt in de vorm van omgevingsprogramma's. We maken daarin keuzes op basis van de lagenbenadering die u terugvindt in de omgevingsvisie.
<u>Punt 3 visie mbt mobiliteit</u> Een rondweg rondom Enschede die het verkeer dat nu over de singel rijdt sterk kan ontlasten, is niet realistisch gelet op de enorme impact op de reeds bestaande infrastructuur. Ontmoedig het lokale autoverkeer en intensiveer/optimaliseer het openbaar vervoer zowel binnen de stadsgrenzen als van en naar de omliggende dorpen.	In de omgevingsvisie gaan we bij de verdeling van de openbare ruimte uit van het STOMP principe (stappen, trappen, ov, mobiliteitsdiensten, privéauto). Dit helpt bij het ontmoedigen van auto gebruik. De zuidelijk ringweg geven we voornamelijk vorm met de bestaande infrastructuur. Bij de aansluiting van de Zuid-Eschmarkerrondweg op de N35/Oostweg zetten we in op een nieuwe route. Zodat we op andere locaties de leefbaarheid en verkeersveiligheid kunnen verbeteren.
<u>Punt 4 visie doorstroming huizenbezitters</u> In samenspraak met woningbouworganisaties en projectontwikkelaars een plan opzetten en uitvoeren waardoor het woningtekort in 2050 vrijwel tot het verleden behoort.	Woningbouwprogrammering is een uitwerking van de omgevingsvisie. Dat hoort thuis in het nog op te stellen Volkshuisvestelijk programma.
<u>Punt 4 energietransitie</u> Visie op uitbreiding infrastructuur en hernieuwbare energiebronnen ontbreekt.	We zijn een proces gestart om een programma voor warmtetransitie te ontwikkelen. Er is dit voorjaar een actualisatie van de Energievisie vastgesteld door de gemeenteraad.

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 5 vliegveld</u> Welke alternatieve opties zijn er voor het gebruik van de bestaande infrastructuur (anders dan luchtvaart)?	Bij het opstellen van de omgevingsvisie gaan we uit van het profiel van Technology Base zoals dat in het geldende Omgevingsplan is vastgelegd. Dit betekent: 1) werklocatie voor bedrijven op het gebied van high tech systemen en materialen, drone-ontwikkeling, safety & security en luchthavengebonden bedrijvigheid; en 2) een vliegveld met de nadruk op testen/experimenteren, zakenverkeer, nieuwe vormen van mobiliteit, vastgoedontwikkeling, vliegtuigparkeren en evenementen.
<u>Punt 6 gemeentelijk onroerend goed</u> Gemeente moet zich inspannen voor emissievrije uitstoot door verwarmingsapparatuur in gemeentelijk onroerend goed.	Het energiesysteem van gemeentelijk onroerend goed past niet bij het schaalniveau van een visie, zoals de omgevingsvisie. Wij werken echter wel aan verduurzaming van gemeentelijk vastgoed.
<u>Punt 7 biodiversiteit</u> Door toedoen van gemeentelijk beleid op het gebied van mobiliteit, infrastructuur maar ook bijvoorbeeld m.b.t. bermbeheer, zijn forse inspanningen noodzakelijk. Ook op lokaal niveau. Ambitie met meetbare doelstellingen ontbreken.	Het bestaande strategische beleid voor groen is verwerkt in de omgevingsvisie. Op dit moment werken we aan de uitwerking daarvan naar aanleiding van de landelijke handreiking Groen in en om de stad.
<u>Punt 8 waterkwaliteit</u> Door toename van verontreinigd oppervlaktewater wordt lokaal niet voldaan aan Europese normen. Sturen op concreet geformuleerde normen en handhaving. Dit mag niet ontbreken en moet onderdeel zijn in deze OER en omgevingsvisie.	De beoordeling van de waterkwaliteit is meegenomen en gewogen in het OER. De uitwerking van de doelen op het gebied van waterkwaliteit op lokaal niveau doen we samen met onze ketenpartners, zoals het waterschap en de Omgevingsdienst Twente. Juist omdat water een thema is dat buiten de gemeentegrenzen gaat, pakken we de normering, het opstellen van regels en de handhaving in samenspraak met de partners op.
<u>Punt 9 dagrecreatie</u> Geef inwoners (en die van omliggende gemeenten) meer gelegenheid en toegang tot dagrecreatie. Actief bewegen is een sleutel voor je gezondheid en menselijk welzijn. Dat moet een onderdeel zijn in deze visie; immers ook recreatie is een taak van de overheid, niet enkel een verantwoordelijkheid van marktpartijen.	In de omgevingsvisie hebben we de levensaders geïntroduceerd. Zo kom je als fietser of voetganger via groene routes bij voorzieningen, het buitengebied en de groene wiggens te komen. Ook is het rondje Enschede verankerd in de omgevingsvisie. Hiermee ontsluiten we recreatiegebieden voldoende op omgevingsvisie niveau.

<u>Punt 10 leiderschap van Enschede</u> Zowel op nationaal (als grootste stad in Twente) als op internationaal (Euregio) gebied ontbreekt het aan ambitie. Neem het voortouw bij het in regionaal verband oppakken van het omzetten van complexe onderwerpen in beleid.	Wij kunnen ons voorstellen dat niet altijd zichtbaar is welke rol en positie de gemeente in neemt. De gemeente Enschede is zich ten volle bewust van haar positie in de regio, internationaal, en landelijk. Vaak vervullen wij een voortrekkersrol binnen de diverse overlegstructuren en op diverse beleidsterreinen.
---	--

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie.

NR 2

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 gezamenlijk belang</u> Indiener dient een zienswijze in om de belangen van de bij haar aangesloten bedrijven in het buitengebied te beschermen. Zij stelt dat het van groot belang is dat de positie van deze specifieke bedrijfstak erkend wordt en behouden blijft, zodat ze een bijdrage kunnen blijven leveren aan een gezonde en veilige fysieke leefomgeving.	Aangesloten bedrijven zijn bedrijven in de sectoren van grondverzet, loonwerkers, weg- en waterbouw en onderhoud. De gemeente erkent deze bedrijven, maar neemt die niet op individueel niveau op in de omgevingsvisie. De visie gaat over ontwikkelingen binnen de gehele gemeente.
<u>Punt 2 landbouw en bedrijfslocaties</u> Indiener vraagt om mogelijkheden te creëren om bestaande bedrijfslocaties te kunnen ontwikkelen alsook te kunnen uitbreiden, alsmede nieuwvestiging in het buitengebied mogelijk te maken om uitvoering te kunnen geven aan de in de omgevingsvisie vermelde ambities.	Zie ons antwoord op uw punt 1. Tevens verwijzen wij naar de Visie Landelijk Gebied die een helder kader geeft over welke ontwikkelingen waar mogelijk zijn en volgens welke ontwikkelprincipes. Voor beoordelingen op specifieke locaties zijn de Gids Buitenkans en het omgevingsplan leidend.
<u>Punt 3 expliciet benoemen en bestemmen</u> Indiener verzoekt om het bestaansrecht van de bij haar aangesloten bedrijven in het buitengebied te erkennen en dit expliciet te benoemen in de omgevingsvisie. Zij stelt daarnaast dat aangesloten bedrijven bereikbaar moeten blijven, verzoekt om buitenopslag en uitbreiding specifiek te bestemmen en zij verzoekt om de	Aangesloten bedrijven zijn bedrijven in de sectoren van grondverzet, loonwerkers, weg- en waterbouw en onderhoud. De gemeente erkent deze bedrijven, maar neemt die niet op individueel niveau op in de omgevingsvisie. De visie gaat over ontwikkelingen binnen de gehele gemeente. Het schaalniveau waarnaar gevraagd wordt, speelt zich af in het omgevingsplan. Daar vindt een evenwichtige toedeling van functies aan locaties plaats.

Zienswijze	Beantwoording gemeente
mogelijkheid te creëren energie op te wekken en op te slaan bij de deelnemende bedrijven.	Afspraken over ontsluitingen en bereikbaarheid maken we in de projecten in de gebieden (indien aan de orde).
<u>Punt 4 participatie</u> Indiener biedt aan mee te willen denken bij de verdere uitwerking van ambities. Verzocht wordt om hen als belangrijke sector in het buitengebied te betrekken om het grondgebied van Enschede veiliger, mooier en beter te maken.	Dank voor uw aanbod. Een aantal uitgangspunten van de omgevingsvisie werken we uit en werken door in omgevingsprogramma's of gebiedsprogramma's. Die stellen we op samen met inwoners, bedrijven en gebiedspartners. Indiener is daar van harte welkom om aan te sluiten.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie.

NR 3

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 zoekgebieden windenergie</u> Indiener heeft problemen met de zoekgebieden windenergie en draagt hiervoor diverse argumenten aan.	De provincie is bevoegd gezag om te beoordelen of plaatsing van windturbines ter plaatse daadwerkelijk mogelijk is en binnen haar kaders past. De omgevingsvisie wijst geen gebieden aan. De genoemde locaties zijn slechts zones die op dit moment technisch geschikt zijn om windturbines te plaatsen. We nemen die zones op ter signalering.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de inhoud van de omgevingsvisie. Het geeft wel aanleiding tot definiëring van de woorden voorkeursgebied en zoekgebied.

NR 4

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 zoeklocatie Esmarke</u> Indiener verzoekt met klem om de Esmarke niet op te nemen als zoeklocatie voor de plaatsing van hoge windturbines. En draagt hiervoor diverse punten aan.	De provincie is bevoegd gezag om te beoordelen of plaatsing van windturbines ter plaatse daadwerkelijk mogelijk is en binnen haar kaders past. De omgevingsvisie wijst geen gebieden aan. De genoemde locaties zijn slechts zones die op dit moment technisch geschikt zijn om windturbines te plaatsen. We nemen die zones op ter signalering.
<u>Punt 2 zoekgebieden windenergie</u> Indiener geeft aan dat de provincie Overijssel het gebied rondom het Aamsveen niet heeft aangegeven als voorkeursgebied. Indiener vraagt hoe het mogelijk is dat de gemeente toch heeft besloten het gebied rondom het Aamsveen weer als zoekgebied aan te wijzen.	Het klopt dat niet alle gebieden binnen het voorkeursgebied van de provincie liggen. Het is echter ook mogelijk om daarbuiten een initiatief bij de provincie in te dienen. Dat mag voor groepen van minimaal vier turbines. Alle zones in de omgevingsvisie voldoen of aan ligging binnen het voorkeursgebied, en/of hebben de mogelijkheid minimaal vier turbines te plaatsen. Een zoeklocatie in deze omgevingsvisie betekent een gebied waar windturbines technisch mogelijk zijn.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de inhoud van de omgevingsvisie. Het geeft wel aanleiding tot definiëring van de woorden voorkeursgebied en zoekgebied.

NR 5

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 samenhang Visie Landelijk Gebied, het Groenambitieplan en ontwerp omgevingsvisie</u> Indiener geeft aan dat de samenhang tussen Visie Landelijk Gebied, het Groenambitieplan en de ontwerp omgevingsvisie niet geheel duidelijk is. Bovendien heeft zij de indruk dat niet alle uitgangspunten van de Visie Landelijk Gebied en het Groenambitieplan	De Visie Landelijk Gebied is redelijk recent vastgesteld en die strategische uitgangspunten namen we over in de omgevingsvisie. De doorwerking en uitwerking van een aantal uitgangspunten staan of komen in het Groenambitieplan en in de verschillende gebiedsprogramma's/gebiedsontwikkelingen.

Zienswijze	Beantwoording gemeente
goed doorwerken in het ontwerp omgevingsvisie. Indiener vraagt hier aandacht voor.	
<u>Punt 2 Land-Goed Enschede</u> Initiatiefnemer onderschrijft dit uitgangspunt en de kernwaarde in de omgevingsvisie. Er is bezorgdheid dat de recreatiedruk op bestaande natuurgebieden zal toenemen, wat de ecologische kwaliteit kan aantasten. Ze verzoeken om nieuwe ontwikkelingen zo te plannen dat de recreatiedruk niet op (bestaande) natuurgebieden wordt afgewenteld.	Wij onderschrijven het belang van recreatie en het negatieve effect van recreatiedruk op nieuwe of bestaande natuurgebieden. Wij blijven daarover graag in gesprek met de indiener en met andere betrokkenen.
<u>Punt 3 historische landgoederen</u> Indiener stelt dat historische landgoederen onder druk staan door verzuring, verdroging en recreatiedruk. Zij vraagt om ondersteuning bij het toekomstbestendig maken van deze landgoederen.	In de pijler Land-Goed Enschede geven we het belang van de landgoederen duidelijk weer. Wij werken samen met eigenaren en organisaties om de landgoederen toekomstbestendig te maken. Ook ondersteunen we initiatieven zoals Landgoederen van Textiel.
<u>Punt 4 waterbeheer en bodemsturing</u> Er is zorg over de praktische implementatie van de sponswerking in Enschede. Indiener vraagt om voldoende aandacht voor waterbeheer en bodemsturing bij toekomstige ontwikkelingen.	Onder het kopje Lagenbenadering in de ontwerp omgevingsvisie is helaas de afbeelding van de lagenbenadering weggefallen. Dit nemen wij weer op in de definitieve visie. De lagenbenadering gebruiken we als afwegingskader bij het beoordelen van nieuwe ontwikkelingen. Deze benadering kent een gradatie. De laag 'bodem en water sturend' is de basis en kent weinig tot geen afwegingsruimte. Elke ontwikkeling toetsen we als eerste op de relatie met ons water- en bodemsysteem.

Zienswijze	Beantwoording gemeente	MINDER	AFWEGINGSRUIMTE	MEER	
	 Natuur Netwerk Nederland Wettelijk beschermde gebieden Natuur Netwerk Nederland en Natura 2000; Bodem en water - natuurlijk systeem en sponswerking Sluit aan op en draagt bij versterken - NNN systemen - Sponswerking van de van de ondergrond - Groen-blauwe structuren in en buiten de stad Erfgoed - beschermen, benutten, beleven Kent de ziel van de plek - Beschermde de unieke kernwaarden - Ontwikkelingen en erfgoed vullen elkaar positief aan - Erfgoed als bron van waardecreatie Bouwen aan een robuust systeem en mens centraal Sluit aan op en draagt bij versterken - Groenverbindingen in de stad en met het landschap - Vergroenen en klimaatadaptief maken - Gezonde leefomgeving: voetganger centraal levensaders, ontmoeten, bewegen Netwerken - zuining omgaan met de ruimte - Verdichten rondom knooppunten en ontmoetingsplekken - Versterken topwerkllocaties - Versterkt Fiets en OV ipv autogebruik - draagt bij aan lokale energienetwerken Occupatie - alle functies in balans, evenredige groei - Verstedelijkingsopgave in SHE en bronpunten - Uitbreiden mits bijdrage aan lagen 1-4 - Sluit aan op en draagt bij aan de gebiedsprofielen - draagt bij aan duurzaamheid en circulariteit				
<u>Punt 5 natuur-inclusieve gebiedsontwikkeling</u> Indiener wenst dat natuur-inclusieve gebiedsontwikkeling de norm wordt, waarbij bij nieuwe ontwikkelingen altijd met een integrale blik naar het omliggende gebied en structuren wordt gekeken.	We ondersteunen het principe van natuur-inclusieve gebiedsontwikkeling. Ontwikkelingen in stedelijk én landelijk gebied proberen we zo integraal mogelijk te bekijken, met oog voor het omliggende gebied en bestaande structuren.				
<u>Punt 6 ecozones</u> De ecozones zijn cruciale groene verbindingen die naar de mening van de indiener niet duidelijk zijn opgenomen in de Omgevingsvisie. Indiener verzoekt dringend om deze ecozones als richtinggevend op te nemen in de Visie.	De NNN, de groene wiggen en ook de levensaders zijn opgenomen in de kaarten van de omgevingsvisie. In de tekst van de visie staat bij NNN het volgende: ‘Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. De provincie heeft deze gebieden aangewezen. In deze ecozones onderzoeken we de mogelijkheden voor versterking en verbreding. Daarbij willen we het groen beter gebruiken en zorgen voor meer zichtbaarheid van groen.’				

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 7 parkzones</u> Kristalbad moet als ecologische verbindingszone worden opgenomen en niet als parkzone, vanwege de cruciale rol in de ecologische verbinding tussen Noordoost-Twente en Zuidoost-Twente.	Het Kristalbad is in de omgevingsvisie niet alleen als parkzone opgenomen, maar ook als NNN en dus ecozone. Uit de tekst blijkt bovendien dat de term parkzone ruim moet worden opgevat. De parkzones hebben voor het groen een verbindende rol. Ze zijn essentieel voor het ontwikkelen van een robuust groen netwerk in de stad. Naast de gebruikswaarde voor de mens hebben de grotere, aaneengesloten groene zones een hoge ecologische waarde voor plant en dier. Het Kristalbad speelt een cruciale rol in de verbinding tussen Noordoost en Zuidoost-Twente.
<u>Punt 8 cultuurhistorie</u> Indiener wenst dat erfgoed integraal wordt opgenomen bij nieuwe ontwikkelingen en als onderlegger wordt gebruikt, niet alleen als inpassing.	We werken aan een cultuurhistorische waardenkaart. Erfgoed maakt daar een groot onderdeel van uit. Onder de omgevingsvisie komen programma's en een omgevingsplan te hangen. Daarin benoemen we specifieke erfgoed locaties en worden ze bestemd en waar nodig beschermd. Erfgoed is deel van de lagenbenadering en een belangrijk onderdeel van het afwegingskader bij nieuwe ontwikkelingen. Op deze manier behouden we de historische identiteit van Enschede.
<u>Punt 9 zoekgebied windenergie Aamsveen</u> Er zijn zorgen over de locatiekeuze van windturbines nabij het Aamsveen vanwege de impact op natuurwaarden en vogelsoorten.	De provincie is bevoegd gezag om te beoordelen of plaatsing van windturbines ter plaatse daadwerkelijk mogelijk is en binnen haar kaders past. De omgevingsvisie wijst geen gebieden aan. De genoemde locaties zijn slechts zones die op dit moment technisch geschikt zijn om windturbines te plaatsen. We nemen die zones op ter signalering.
<u>Punt 10 VTE-terrein</u> Het VTE-terrein moet als 'campus' worden gecategoriseerd in plaats van 'werklocatie' vanwege de groene en bosrijke omgeving.	Een leefmilieu is een ruimtelijk concept waarmee we een gebied ontwikkelen. Het leefmilieu op het VTE-terrein kent geen wonen, ook in de toekomst niet. Het leefmilieu campus daarentegen wel. Daarom is het VTE-terrein aangemerkt als leefmilieu werklocatie. Technology Base is een gebied waarbij we oog hebben voor de gebouwen in een groene en bosrijke setting, met respect voor de cultuurhistorische waarden van het voormalige vliegveld.

<u>Punt 11 Spoorzone Hengelo-Enschede (SHE)</u> Indiener uit haar zorgen over de recreatiedruk op het Kristalbad en de ecologische verbindingszone door de bouw van 6.000 woningen. Ze verzoeken om een integrale blik bij de ontwikkeling van SHE om het natuurlijke casco te beschermen en versterken.	We erkennen de zorgen over de (recreatie)druk op het Kristalbad en de ecologische verbindingszone. Bij de verdere ontwikkelingen van de SHE blijven we een integrale blik hanteren om het natuurlijk casco te beschermen en te versterken. Er is nog geen aantal te bouwen woningen vastgesteld. De ambities in de SHE kunnen we alleen waarmaken met voldoende aandacht voor groen en natuur. De indiener is ook in het proces van de SHE een belangrijke stakeholder. We zijn en blijven graag met de indiener in gesprek.
--	--

Conclusie

Wij onderschrijven het belang van het landschap voor onze stad en voor de regio. De omgevingsvisie biedt de mogelijkheid om ecologische, cultuurhistorische en landschappelijke waarden van Enschede te behouden en te versterken. Wij zijn blij met deze positieve bijdrage van indiener en zien uit naar een verdere samenwerking met hen.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie.

NR 6

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 zoekgebieden windenergie</u> Indiener heeft problemen met de zoekgebieden windenergie en draagt hiervoor diverse argumenten aan.	De provincie is bevoegd gezag om te beoordelen of plaatsing van windturbines ter plaatse daadwerkelijk mogelijk is en binnen haar kaders past. De omgevingsvisie wijst geen gebieden aan. De genoemde locaties zijn slechts zones die op dit moment technisch geschikt zijn om windturbines te plaatsen. We nemen die zones op ter signalering.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de inhoud van de omgevingsvisie. Het geeft wel aanleiding tot definiëring van de woorden voorkeursgebied en zoekgebied.

NR 7

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 bezwaar zoekgebied Aamsveen</u> Indiener geeft aan bezwaren te hebben tegen de in het ontwerp-omgevingsvisie beschreven zoekgebieden windenergie en met name het zoekgebied nabij het Aamsveen.	De provincie is bevoegd gezag om te beoordelen of plaatsing van windturbines ter plaatse daadwerkelijk mogelijk is en binnen haar kaders past. De omgevingsvisie wijst geen gebieden aan. De genoemde locaties zijn slechts zones die op dit moment technisch geschikt zijn om windturbines te plaatsen. We nemen die zones op ter signalering.
<u>Punt 2 tekst in omgevingsvisie omtrent zoeklocaties liggen binnen provinciaal voorkeursgebied</u> Indiener geeft aan de volgende zinnen in de ontwerp-visie niet te begrijpen in relatie tot de daarbij gepubliceerde kaart: <i>“Wij respecteren voorlopig de zoeklocaties voor windenergie. Daarom houden we deze vooralsnog vrij van belemmerende ontwikkelingen. Al deze zoeklocaties windenergie liggen binnen het door de provincie aangewezen voorkeursgebied”</i>. Indiener geeft aan dat de kaart met voorkeursgebieden windenergie van de provincie Overijssel waaraan de gemeente refereert verouderd en vervangen is. Indiener maakt er bezwaar tegen dat de omgeving van het Aamsveen op een kaart voorkomt als zoekgebied windenergie van de gemeente Enschede.	Het klopt dat niet alle gebieden binnen het voorkeursgebied van de provincie liggen. Het is echter ook mogelijk om daarbuiten een initiatief bij de provincie in te dienen. Dat mag voor groepen van minimaal vier turbines. Alle zones in de omgevingsvisie voldoen of aan ligging binnen het voorkeursgebied, en/of hebben de mogelijkheid minimaal vier turbines te plaatsen. Een zoeklocatie in deze omgevingsvisie betekent een gebied waar windturbines technisch mogelijk zijn.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de inhoud van de omgevingsvisie. Het geeft wel aanleiding tot definiëring van de woorden voorkeursgebied en zoekgebied.

NR 8

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 samenwerken aan bereikbaarheid en stations</u> Indiener geeft aan dat er nu al intensief samen gewerkt wordt aan bereikbaarheid en aantrekkelijke stations. Belangrijke thema's in de samenwerking zijn o.a. de verbinding van Enschede en Twente met de rest van Nederland, het steeds aantrekkelijker maken van stations, het stimuleren van lopen, fietsen, OV en deelvervoer en de sociale veiligheid op en rond de stations van Enschede. Ook wordt er samen gewerkt aan ambitieuze toekomstplannen voor spoorzone Enschede. Indiener geeft aan deze thema's terug te zien in de ontwerp-omgevingsvisie die nu ter inzage ligt.	Dank voor het herkennen en erkennen van de samenwerkingsthema's tussen indiener en gemeente.
<u>Punt 2 vervolg samenwerking</u> Indiener geeft aan de samenwerking graag voort te willen zetten bij de vervolgstappen om de omgevingsvisie om te zetten in concrete resultaten voor de stad en de omliggende dorpen.	Wij zien uit naar een voortzetting van de prettige samenwerking.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie.

NR 9

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 zoeklocatie Esmarke</u> Indiener heeft problemen met de zoekgebieden windenergie en draagt hiervoor diverse argumenten aan.	De provincie is bevoegd gezag om te beoordelen of plaatsing van windturbines ter plaatse daadwerkelijk mogelijk is en binnen haar kaders past.

Zienswijze	Beantwoording gemeente
	De omgevingsvisie wijst geen gebieden aan. De genoemde locaties zijn slechts zones die op dit moment technisch geschikt zijn om windturbines te plaatsen. We nemen die zones op ter signalering.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de inhoud van de omgevingsvisie. Het geeft wel aanleiding tot definiëring van de woorden voorkeursgebied en zoekgebied.

NR 10

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 visie op het spoor</u> Indiener deelt graag haar visie op het spoor met de gemeente om dit mee te kunnen nemen in de omgevingsvisie en verwijst naar haar website voor verdere informatie.	Dank voor uw reactie. We blijven graag onze goede samenwerking voortzetten. Zowel op de in uw brief genoemde dossiers als als partner bij de mobiliteitsvoorziening in onze stad.
<u>Punt 2 ontwikkelingen</u> Indiener geeft aan al goed in overleg te zijn met de gemeente over diverse ontwikkelingen op en langs het spoor. Indiener gaat in op thema's als bereikbaarheid, geluid, trillingen, overwegveiligheid, stabiliteit van het spoor, functies op en langs het spoor, eigendom, wetgeving, de station entree, zonnepanelen en windhinder.	We hebben aandacht voor de genoemde aspecten en we kennen uw handreikingen. We beseffen dat ook wettelijke verplichtingen een rol spelen. Specifieke locaties worden in het omgevingsplan benoemd, bestemd en waar nodig beschermd. Dat geldt uiteraard ook voor de (onderliggende) gronden die een functie (ten behoeve van) spoorwegdoeleinden of railverkeer hebben. Station Enschede is een monument. Afwegingen over zonnepanelen en schaduwwerking vinden plaats in het omgevingsplan of tijdens het vergunningsproces, niet in de omgevingsvisie. We blijven graag onze goede samenwerking voortzetten. Zowel op de in uw brief genoemde dossiers als als partner bij de mobiliteitsvoorziening in onze stad.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie.

NR 11

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 tegenstrijdigheid STOMP en nieuwe parkeergarage</u> Indiener geeft aan dat er in de omgevingsvisie een tegenstrijdigheid zit op het gebied van uitspraken rondom mobiliteit. Enerzijds zetten we in op duurzaam transport en op het STOMP principe waarin de auto op de laagste plek staat. Terwijl we, volgens indiener, anderzijds een nieuwe parkeergarage bouwen bij het station.	Het bouwen van deze parkeergarage dient meerdere doelen. De garage geeft straks ruimte aan de parkeervoorziening voor alle woningbouw rondom het station. We maken hier liever één garage in plaats van allemaal losse parkeervoorzieningen per gebouw. De nieuwe parkeergarage is er ook zodat de reiziger uit de regio kan parkeren bij het station. En vervolgens verder kan reizen met het openbaar vervoer.
<u>Punt 2 investeringen in mobiliteit anders beleggen</u> Indiener geeft aan dat het geld voor de nieuwe parkeergarage beter besteed kan worden aan het realiseren van een P+R locatie met een goede busverbinding.	We bouwen zowel een nieuwe parkeergarage als een P+R West. We werken aan een goed mobiliteitssysteem met verbeteringen voor verschillende doelgroepen en typen reiziger.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie.

NR 12

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 Zuid Esmarke</u> Indiener maakt zich zorgen over de effecten van verstedelijking en bedrijventerreinen voor Zuid Esmarke	Het is niet duidelijk op welke verstedelijking en bedrijventerreinen indiener doelt. Er is geen voorgenomen verstedelijking in Zuid Esmarke. Het beleid uit de Visie Landelijk Gebied is ook voor dit gebied overgenomen. Natura 2000 gebied Aamsveen en de verschillende landschapstypes staan op de kaart met bijbehorend beleid.
<u>Punt 2 zoekgebieden windenergie</u> Indiener heeft problemen met de zoekgebieden windenergie en draagt hiervoor diverse inhoudelijke argumenten aan.	De provincie is bevoegd gezag om te beoordelen of plaatsing van windturbines ter plaatse daadwerkelijk mogelijk is en binnen haar kaders past.

Zienswijze	Beantwoording gemeente
	De omgevingsvisie wijst geen gebieden aan. De genoemde locaties zijn slechts zones die op dit moment technisch geschikt zijn om windturbines te plaatsen. We nemen die zones op ter signalering.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de inhoud van de omgevingsvisie. Het geeft wel aanleiding tot definiëring van de woorden voorkeursgebied en zoekgebied.

NR 13

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 inzetten op groei</u> Indiener geeft aan dat we moeten stoppen met alsmaar inzetten op meer groei. Juist door dat onvoldoende in acht te nemen hebben we een klimaatcrisis en een ernstige achteruitgang van de biodiversiteit.	Het opvangen van de bevolkingsgroei is een landelijke opgave, waar onze regio haar rol in heeft. Blijvende groei is bovendien essentieel om het voorzieningenniveau en de kwaliteit van leven op peil te houden voor de huidige en toekomstige inwoners. Om de goede balans tussen groei en de andere grote opgaven te waarborgen introduceren we een nieuw afwegingskader: de lagenbenadering. De aspecten uit de lagenbenadering zijn leidend voor de verdere uitwerking van de omgevingsvisie.
<u>Punt 2 prioriteit herstructureren bedrijventerreinen</u> Indiener geeft aan dat de keuze om een nieuw bedrijventerrein te bouwen in landelijk gebied op gespannen voet staat met het voornemen in de visie om te zorgen voor efficiënter gebruik van de bestaande bedrijventerreinen en daar prioriteit aan te geven boven het ontwikkelen van nieuwe terreinen.	De gemeenteraad gaf in 2022 opdracht om ruimte te zoeken voor een nieuw bedrijventerrein. Dit is nodig omdat de bestaande bedrijventerreinen in Enschede nagenoeg vol zijn. Ook voor de herstructurering van bestaande bedrijventerreinen is nieuwe ruimte nodig. Dit noemen we schuifruimte. Bedrijven (bijv. in de industrie) die op hun huidige locatie niet meer passen, kunnen mogelijk naar het nieuwe bedrijventerrein. Het bedrijf kan zich daar verder ontwikkelen en de kwaliteit van achtergelaten locatie verbetert. Het nieuwe bedrijventerrein zorgt daarmee voor een versterking van ons aanbod aan bedrijventerreinen. De definitieve keuze voor een nieuw bedrijventerrein vullen we later in of aan in de omgevingsvisie.

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 3 beschermen buitengebied</u> Indiener geeft aan dat de keuze om een nieuw bedrijventerrein te bouwen in landelijk gebied ook strijdig is met het voornemen om ons buitengebied te beschermen en koesteren	Zoals onder punt 1 toegelicht hanteert de gemeente bij nieuwe locatiekeuzes de methodiek van de lagenbenadering. Natuurwaarden en water zijn daarin sturend. Het landelijk gebied beschreven en waardeerden we met de landschapstypen die opgenomen zijn in de omgevingsvisie. Per type landschap is er een strategie passend bij de waarde. Zo borgen we de karakteristieke waarden per landschapstype. Deze aanpak namen we over van de vastgestelde Visie Landelijk Gebied.
	 Wettelijk beschermde gebieden Natuur Netwerk Nederland en Natura 2000; Bodem en water - natuurlijk systeem en sponswerking - Sluit aan op en draagt bij versterken - NNN systemen - Sponswerking van de van de ondergrond - Groen-blauwe structuren in en buiten de stad Erfgoed - beschermen, benutten, beleven - Kent de ziel van de plek - Beschermde de unieke kernwaarden - Ontwikkelingen en erfgoed vullen elkaar positief aan - Erfgoed als bron van waardecreatie Bouwen aan een robuust systeem en mens centraal - Sluit aan op en draagt bij versterken - Groenverbindingen in de stad en met het landschap - Vergroenen en klimaatadaptief maken - Gezonde leefomgeving: voetganger centraal levensaders, ontmoeten, bewegen Netwerken - zuining omgaan met de ruimte - Verdichten rondom knooppunten en ontmoetingsplekken - Versterken topwerkllocaties - Versterkt Fiets en OV ipv autogebruik - draagt bij aan lokale energienetwerken Occupatie - alle functies in balans, evenredige groei - Verstedelijkingopgave in SHE en bronpunten - Uitbreiden mits bijdrage aan lagen 1-4 - Sluit aan op en draagt bij aan de gebiedsprofielen - draagt bij aan duurzaamheid en circulariteit MINDER AFWEGININGSRUIMTE MEER

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie.

NR 14

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 bezwaar ontwikkelingen in leefomgeving indiener</u> Indiener geeft aan dat er bezwaar is tegen alles wat samenhangt met deze omgevingsvisie. De gekozen bewoordingen samenhang, sociaal, mooier, gezonder, aantrekkelijker, beschermen, behouden en beheren schieten indiener in het verkeerde keelgat. Het gebied waar het indiener om gaat betreft vooral het stuk tegen de Duitse grens, de Rijksweg 35, de Aamsveenweg en Glanerbrug.	Het is ons niet duidelijk welke (nieuwe) aspecten van de omgevingsvisie belemmerend zijn voor agrariërs. Voor het gebied waar indiener ondernemer is, verandert ons bestaande beleid voor het landelijk gebied niet. Dit is overgenomen in de omgevingsvisie.
<u>Punt 2 industrie in het buitengebied</u> Indiener geeft aan dat mondeling vernomen is dat Enschede 25 ha industrie in het buitengebied wil realiseren. Dat drijft indiener tot woede en brengt herinneringen naar bovenuit naar berichten uit de krant van respectievelijk 20-12-96, 25-12-96 en 2-1-97 waarin verslag gedaan werd van bi-nationale bedrijventerreinen.	De gemeenteraad gaf in 2022 opdracht om ruimte te zoeken voor een nieuw bedrijventerrein. Dit is nodig omdat de bestaande bedrijventerreinen in Enschede nagenoeg vol zijn. Ook voor de herstructurering van bestaande bedrijventerreinen is nieuwe ruimte nodig. Dit noemen we schuifruimte. Bedrijven (bijv. in de industrie) die op hun huidige locatie niet meer passen, kunnen mogelijk naar het nieuwe bedrijventerrein. Het bedrijf kan zich daar verder ontwikkelen en de kwaliteit van achtergelaten locatie verbetert. Het nieuwe bedrijventerrein zorgt daarmee voor een versterking van ons aanbod aan bedrijventerreinen. De definitieve keuze voor een nieuw bedrijventerrein vullen we later in of aan in de omgevingsvisie.
<u>Punt 3 digitale links werken niet</u> “De “links” op de site zijn nu om 17.02 uur nog steeds niet te openen ik kan de exacte info aangaande de omgevingsvisie niet krijgen.”	Helaas zijn er soms technische problemen met de voorziening ‘regels op de kaart’. Deze website is van de Rijksoverheid en niet in ons beheer. Voor zover wij weten heeft onze eigen viewer gedurende de periode van terinzagelegging gefunctioneerd, en waren er slechts kortdurende problemen met ‘regels op de kaart’.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie.

NR 15

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 Rutbeek</u> Indiener geeft aan dat hij wil wijzen op de tegenstrijdigheid tussen de gemeentelijke ambities met betrekking tot natuur en gezondheid en de bouw van een bungalowpark op het enige echte recreatiepark dat Enschede rijk is.	De omgevingsvisie bevat geen uitspraken over recreatiegebied het Rutbeek, noch over de mogelijkheden hier een bungalowpark te realiseren. Dit is een mogelijkheid die bij recht al bestaat in het omgevingsplan.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie.

NR 16

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 percelen 5445, 5446, 5447</u> Indiener verzoekt de gemeente om een aanpassing van de omgevingsvisie om bovenstaande percelen om te zetten naar wonen	De omgevingsvisie beschrijft het lange termijnperspectief op de stad (toekomstbeeld). Het geeft inzicht in en richting aan de samenhang tussen alle aspecten die de kwaliteit van de fysieke leefomgeving beïnvloeden. Het schaalniveau van uw drie percelen past niet bij dit visie niveau. Ruimtelijke initiatieven toetsen we op basis van de lagenbenadering. De lagenbenadering lichten we in de omgevingsvisie nader toe. In de digitale versie van de terinzagelegging ontbreekt een toelichtende afbeelding. Deze voegen wij toe aan de beantwoording.

Zienswijze	Beantwoording gemeente	
	 Wettelijk beschermde gebieden Natuur Netwerk Nederland en Natura 2000; Bodem en water - natuurlijk systeem en sponswerking - Sluit aan op en draagt bij versterken - NNN systemen - Sponswerking van de van de ondergrond - Groen-blauwe structuren in en buiten de stad Erfgoed - beschermen, benutten, beleven - Kent de ziel van de plek - Beschermde unieke kernwaarden - Ontwikkelingen en erfgoed vullen elkaar positief aan - Erfgoed als bron van waardecreatie Bouwen aan een robuust systeem en mens centraal - Sluit aan op en draagt bij versterken - Groenverbindingen in de stad en met het landschap - Vergroenen en klimaatadaptief maken - Gezonde leefomgeving: voetganger centraal levensaders, ontmoeten, bewegen Netwerken - zuinig omgaan met de ruimte - Verdichten rondom knooppunten en ontmoetingsplekken - Versterken topwerkllocaties - Versterkt Fiets en OV ipv auto gebruik - draagt bij aan lokale energienetwerken Occupatie - alle functies in balans, evenredige groei - Verstedelijkingopgave in SHE en bronpunten - Uitbreiden mits bijdrage aan lagen 1-4 - Sluit aan op en draagt bij aan de gebiedsprofielen - draagt bij aan duurzaamheid en circulariteit	MINDER AFWEGININGSRUIMTE MEER

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie.

NR 17

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 zoekgebied windturbines</u> Indiener heeft bezwaren tegen het zoekgebied voor windturbines in Zuid Esmarke.	De provincie is bevoegd gezag om te beoordelen of plaatsing van windturbines ter plaatse daadwerkelijk mogelijk is en binnen haar kaders past. De omgevingsvisie wijst geen gebieden aan. De genoemde locaties zijn slechts zones die op dit moment technisch geschikt zijn om windturbines te plaatsen. We nemen die zones op ter signalering.
<u>Punt 2 zuidelijke ringweg</u>	Deze maatregel is overgenomen uit de Structuurvisie 2011 en de Mobiliteitsvisie uit 2019. Het is dus bestaand beleid dat is

Zienswijze	Beantwoording gemeente
Indiener heeft bezwaren tegen het onderdeel sluiten zuidelijke ringweg voor autoluw maken binnensingelgebied.	overgenomen in de omgevingsvisie. Er zijn geen nieuwe inzichten die maken dat dit beleid moet worden heroverwogen. We sturen met het mobiliteitsbeleid zoveel mogelijk op autoverkeer op hoofdwegen. De aanleg van deze ontbrekende schakel heeft (positief) effect op andere plekken. Bijvoorbeeld bij de aansluiting N35/Zuiderval en op het vele doorgaande autoverkeer op de Zuid Esmarkerrondweg richting Keppelerdijk/Gronausestraat. Er zijn uiteraard uitwerkingen nodig om te bepalen welk effect waar optreedt. Hier zijn nog geen stappen in gezet. Inpassing van een goede oversteekbaarheid voor fiets en voetganger is een goed uitgangspunt. Dit nemen we mee in verdere studies.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie.

NR 18

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 zoekgebieden windenergie</u> Indiener heeft problemen met de zoekgebieden windenergie en draagt hiervoor diverse argumenten aan.	De provincie is bevoegd gezag om te beoordelen of plaatsing van windturbines ter plaatse daadwerkelijk mogelijk is en binnen haar kaders past. De omgevingsvisie wijst geen gebieden aan. De genoemde locaties zijn slechts zones die op dit moment technisch geschikt zijn om windturbines te plaatsen. We nemen die zones op ter signalering.
Verder geeft indiener een zienswijze op een Nota Reikwijdte en detailniveau (NRD) over de energievisie die enkele jaren geleden ter visie heeft gelegen.	Deze NRD ligt nu niet ter visie. Deze zienswijze nemen we daarom niet mee in dit traject.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie.

NR 19

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 participatie</u> Indiener geeft aan dat hij te weinig betrokken is bij de totstandkoming van de omgevingsvisie.	Op diverse momenten zijn verschillende participatiemomenten en -gelegenheden geweest, ook in de avond. Wij verwijzen hiervoor naar de Verantwoording participatie omgevingsvisie, een bijlage bij de omgevingsvisie.
<u>Punt 2 bijdrage agrarische sector</u> Indiener geeft aan dat de agrarische sector geen extra bijdragen behoeft te leveren aan groen en biodiversiteit van het gebied. Zij zijn van mening dat het agrarische cultuurlandschap niet extra belast zou moeten worden met additionele verplichtingen of bijdragen die de bedrijfsvoering onterecht belemmeren.	Wij onderschrijven volledig dat de agrarische sector een hele grote bijdrage levert aan ons groen en aan de biodiversiteit. Afspraken over waterbeheer, akkerranden, behoud van houtwallen, (grond)waterbeheer, bevorderen van biodiversiteit etc. worden -bij voorkeur- in een gebiedsagenda opgesteld en in samenspraak met inwoners, bedrijven en gebiedspartners. In de omgevingsvisie sluiten we aan bij de al eerder vastgestelde Visie Landelijk Gebied. Er worden in deze omgevingsvisie geen nieuwe of extra verplichtingen opgelegd.
<u>Punt 3 agrarische activiteiten</u> Indiener stelt dat de agrarische sector een cruciale rol speelt in het onderhouden van het buitengebied. Zij vragen ruimte voor agrarische bedrijven om hun rol in het landschap te kunnen blijven vervullen. Dit houdt in dat er voldoende ruimte moet blijven voor agrarische activiteiten, zodat zij als sector onze verantwoordelijkheid voor het landschap kunnen blijven nemen.	De omgevingsvisie biedt voldoende ruimte voor de agrarische sector om activiteiten in het buitengebied te blijven uitvoeren en hun verantwoordelijkheid voor het landschap te nemen.
<u>Punt 4 recreatie en agrarische sector</u> Indiener stelt dat de recreatie zich moet aanpassen aan de bestaande agrarische activiteiten en niet andersom. Het is essentieel dat de land- en tuinbouw een belangrijk perspectief behouden in het gebied, en dat de groei van recreatie niet ten koste gaat van de ruimte en het milieu waarin de landbouw plaatsvindt. Dit is	Wij verwijzen naar punt drie van deze zienswijze. Het perspectief voor de agrarische sector is naar onze mening voldoende geborgd in de omgevingsvisie. Afspraken over hoe recreatie en gebiedsontwikkelingen samen kunnen gaan in het betreffend gebied (Esmarke), stellen we bij voorkeur in een gebiedsagenda en in nauwe samenspraak op met de inwoners, bedrijven en gebiedspartners.

Zienswijze	Beantwoording gemeente
noodzakelijk om de agrarische toekomst in de regio te waarborgen.	
<u>Punt 5 en 6 zoekgebieden windenergie</u> Energietransitie op de juiste locaties. De energietransitie is van groot belang voor de toekomst van Nederland, maar moet plaatsvinden op locaties waar dit daadwerkelijk mogelijk en effectief is. De Esmarke is geen geschikte locatie voor windmolens.	De provincie is bevoegd gezag om te beoordelen of plaatsing van windturbines ter plaatse daadwerkelijk mogelijk is en binnen haar kaders past. De omgevingsvisie wijst geen gebieden aan. De genoemde locaties zijn slechts zones die op dit moment technisch geschikt zijn om windturbines te plaatsen. We nemen die zones op ter signalering.
<u>Punt 7 mobiliteit</u> Broekheurnering niet aansluiten op N35.	Deze maatregel is overgenomen uit de Structuurvisie 2011 en de Mobiliteitsvisie uit 2019. Dit bestaande beleid namen we over in de omgevingsvisie. Er zijn geen nieuwe inzichten die maken dat dit beleid moet worden heroverwogen. We sturen met het mobiliteitsbeleid zoveel mogelijk op autoverkeer op hoofdwegen. Door aanleg van deze ontbrekende schakel heeft (positief) effect op andere plekken. Zoals de aansluiting N35/Zuiderval en op het vele doorgaande autoverkeer op de Zuid Esmarkerrondweg richting Keppelerdijk/Gronausestraat. Er zijn uiteraard uitwerkingen nodig om te bepalen welk effect waar optreedt. Hier zijn nog geen stappen in gezet. Inpassing van een goede oversteekbaarheid voor fiets en voetganger is een goed uitgangspunt. Dit nemen we mee in de verdere studies.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de inhoud van de omgevingsvisie. Het geeft wel aanleiding tot definiëring van de woorden voorkeursgebied en zoekgebied.

NR 20

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 landgoederen</u> Indiener vraagt aandacht voor de maatschappelijke waarde van particuliere landgoederen in onze gemeente. Indiener geeft aan dat de stad een grote aantrekkingskracht heeft vanwege haar	Wij erkennen de belangrijke rol die particuliere landgoederen spelen in het beheer en behoud van het landschap in en om de stad. Hun bijdrage aan dat cultuurlandschap, de klimaatadaptatie en de leefbaarheid is groot.

Zienswijze	Beantwoording gemeente
groene karakter. De indiener maakt zich sterk voor het behoud en de ontwikkeling van landgoederen, parken en (particulier) groen. Indiener verwijst naar onze eigen Visie Landelijk gebied en naar ecosysteemdiensten opgezet worden in samenspraak met de Provincie. Deze ecosysteemdiensten moeten helpen in de transitie van het landelijk gebied. De indiener verzoekt de gemeente om de regierol te pakken in dit proces.	De uitgangspunten in de Visie Landelijk gebied zijn overgenomen in deze omgevingsvisie. Afspraken over de uitwerking van de doelen vinden plaats in de gebieden en in nauwe samenspraak met inwoners, bedrijven en gebiedspartners.
<u>Punt 2 stadsranden</u> Indiener geeft aan dat aandacht voor de stadsranden beperkt is. Zij stelt dat juist hier de druk op de groene waarden wordt ervaren. Beheer, toezicht en handhaving van de bestaande waarden zou geïntensiveerd moeten worden.	Afspraken over hoe om te gaan met beheer, toezicht en handhaving worden bij voorkeur in een gebiedsagenda en in nauwe samenspraak opgesteld met de inwoners, bedrijven en gebiedspartners.
<u>Punt 3 cultuurhistorie</u> Indiener stelt dat de rol van cultuurhistorie in de omgevingsvisie zich focust op nieuwe ontwikkelingen. Indiener wil graag aandacht voor het behoud van de bestaande cultuurhistorische waarden. Zij stelt dat het huidige instrumentarium ontoereikend is.	We werken aan een cultuurhistorische waardenkaart. Erfgoed maakt daar een groot onderdeel van uit. Onder de omgevingsvisie komen programma's en een omgevingsplan te hangen. Daarin benoemen we specifieke erfgoed locaties en worden ze bestemd en waar nodig beschermd. Erfgoed is deel van de lagenbenadering en een belangrijk onderdeel van het afwegingskader bij nieuwe ontwikkelingen. Op deze manier behouden we de historische identiteit van Enschede.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie. De oproep om (particuliere) landgoederen een plek te geven in de vervolgprocessen zoals een Omgevingsplan en in de diverse gebiedsprocessen die lopen nemen wij ter harte, waarvoor dank.

NR 21

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 windpark Aamsveen</u> Indiener heeft problemen met de zoekgebieden windenergie en draagt hiervoor diverse argumenten aan.	De provincie is bevoegd gezag om te beoordelen of plaatsing van windturbines ter plaatse daadwerkelijk mogelijk is en binnen haar kaders past. De omgevingsvisie wijst geen gebieden aan. De genoemde locaties zijn slechts zones die op dit moment technisch geschikt zijn om windturbines te plaatsen. We nemen die zones op ter signalering.
<u>Punt 2 compensatie</u> Indiener geeft aan dat het plaatsen van windturbines in de nabijheid van het Aamsveen een forse waardedaling zal opleveren voor haar woning. Gezien de potentiële gevolgen van o.a. slagschaduw en geluidshinder ten aanzien van haar woning vraagt indiener om een compensatieregeling die de gederfde inkomsten dekt.	Een verzoek om nadeelcompensatie kunt u doen naar aanleiding van besluiten die rechtstreeks gevolgen hebben voor burgers en bedrijven door verandering van de fysieke leefomgeving. De Omgevingswet geeft aan voor welke schadeveroorzakende activiteiten nadeelcompensatie mogelijk is. Dit kan bijvoorbeeld (het weigeren van) een omgevingsvergunning, een nieuwe regel in het omgevingsplan of een omgevingsverordening zijn. Een omgevingsvisie is geen schadeoorzaak op grond van de Omgevingswet. De indiener kan een verzoek om nadeelcompensatie indienen wanneer er daadwerkelijk sprake zal zijn van plaatsing en hierover een besluit is genomen zoals hierboven weergegeven.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de inhoud van de omgevingsvisie. Het geeft wel aanleiding tot definiëring van de woorden voorkeursgebied en zoekgebied.

NR 22

Samenvatting en beantwoording zienswijze:

Zienswijze	Beantwoording gemeente
<u>Punt 1 zoekgebieden windenergie</u> Indiener heeft problemen met de zoekgebieden windenergie en draagt hiervoor diverse argumenten aan.	De provincie is bevoegd gezag om te beoordelen of plaatsing van windturbines ter plaatse daadwerkelijk mogelijk is en binnen haar kaders past.

Zienswijze	Beantwoording gemeente
	De omgevingsvisie wijst geen gebieden aan. De genoemde locaties zijn slechts zones die op dit moment technisch geschikt zijn om windturbines te plaatsen. We nemen die zones op ter signalering.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de inhoud van de omgevingsvisie. Het geeft wel aanleiding tot definiëring van de woorden voorkeursgebied en zoekgebied.

**Nota beantwoording zienswijzen ontwerp
omgevingsvisie**

Anoniem

Juni 2025

Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend

ENSCHDE